

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาคู่มือด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา
โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้
ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูล
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) จำนวน 7 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้วิจัยหลัก จำนวน 1 คน
 - 1.1.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 6 คน
 - 1.2 ผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) จำนวน 10 คน ประกอบด้วย
 - 1.2.1 ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน
 - 1.2.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
 - 1.2.3 วิทยากรให้การอบรม จำนวน 2 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (ประวิต เอราวรรณ์, 2545 : 3-6 ; อ้างจาก Kemmis and McTaggart, 1988 : 11-15) โดยดำเนินการ 2 วงรอบ (Spiral) ซึ่งแต่ละวงรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) การสะท้อนผล (Reflection) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

วงรอบที่ 1

1. การวางแผน (Planning) ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยการร่วมประชุมระหว่างผู้วิจัย ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2552 เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยวิเคราะห์ด้านความรู้ของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า จากข้อมูลการทดสอบประเมินความรู้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประจำปี 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จากการทำแบบทดสอบวิชาภาษาไทย จำนวน 3 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานด้านทักษะภาษาไทย การเขียนย่อความ และการคัดลายมือ ครูได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 73.84 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่ตั้งไว้ จากสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ปีพ.ศ. 2549 ปรากฏว่ามาตรฐานที่มีคะแนนผลการประเมินต่ำที่สุด คือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นคะแนนร้อยละ 73.66 และ 71 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้ จึงเป็นมาตรฐานที่ควรได้รับการปรับปรุงเป็นอันดับต้น จากเอกสารรายงานคุณภาพประจำปี ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ระบุว่า ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 นักเรียน

ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.28 และช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71.95 รวมคะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนเท่ากับ 72.61 และจากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับท้องถิ่น (LAS) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.75 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.88 รวมคะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนเท่ากับ 45.81 จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (NT) วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.02 และจากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 52.18 รวมคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 51.10 จุดที่ควรพัฒนา หรือข้อเสนอนั้น คือ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาไทยให้เหมาะสมกับระดับชั้น โดยโรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และเพิ่มพูนความรู้จากการศึกษาต่อ การเข้ารับการอบรม และปรับปรุงพฤติกรรมการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่หลากหลาย พัฒนาสื่อวัตกรรมการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แล้วสิ่งสำคัญควรฝึกให้นักเรียนรักการอ่าน และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีทักษะในการตั้งคำถามเพื่อแสวงหาความรู้ได้แต่ควรได้รับการพัฒนาทักษะการตั้งคำถามให้มีคุณภาพขึ้นอีก โดยเฉพาะการตั้งคำถาม ทำไม และอย่างไร ครูควรจัดแหล่งเรียนรู้ให้เด็กทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้เด็กสนใจสอบถามค้นหาคำตอบ ครูผู้สอนควรจัดประสบการณ์ปลูกฝังทักษะการแสวงหาความรู้ให้ชัดเจนเพิ่มขึ้น

1.2 กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยร่วมประชุมกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน ระหว่างวันที่ 20-21 กันยายน 2552 ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา 5 ขั้นตอน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2547 : 28-31) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาและสำรวจความต้องการการพัฒนา

โดยผู้วิจัยร่วมประชุมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาครูและแนวทางการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า จากสภาพปัญหาที่พบจากการร่วมศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1-15) และจากการศึกษา

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มเป้าหมายมีข้อตกลงที่จะพัฒนาตนเอง โดยการอบรมและสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย

ขั้นนี้เป็นการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาโดยกำหนดจากปัญหาและความต้องการพัฒนา ซึ่งเป็นความต้องการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา

ขั้นที่ 3 การวางแผนพัฒนา

เป็นขั้นกำหนดกิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนา กำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดเวลาที่จะดำเนินการระหว่างวันที่ 19 กันยายน 2552 ถึง วันที่ 30 พฤษภาคม 2553 โดยการจัดทำแผนพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ขั้นที่ 4 การดำเนินการพัฒนา

เป็นขั้นที่ตอนการลงมือปฏิบัติดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. ครูผู้เข้ารับการอบรมสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา

ขั้นที่ 5 การประเมินผลกระบวนการพัฒนา

ขั้นนี้เป็นการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการนิเทศระหว่างผู้บริหาร และครู

1.3 แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ผู้วิจัยได้กำหนดแผนปฏิบัติการ ดังตาราง

ที่ 4

ตารางที่ 4 แผนปฏิบัติการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 วงรอบที่ 1

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับ ภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 2. สร้างความตระหนักในการพัฒนาตนเองแก่ครู ปฏิบัติการสอนภาษาไทย	19 – 21 ก.ย. 52	1. ผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย	1. การอภิปราย 2. การซักถาม 3. การแสดงความคิดเห็น 4. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	- แบบบันทึก การประชุม - เอกสาร รายงานการประชุม ประเมิน สถานศึกษา	1. ผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย	1. ผู้วิจัยและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาเข้า ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการทุกคน 2. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยทุกคนมีความต้องการที่จะ ได้รับการพัฒนา

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	3. กำหนดเป้าหมายของการพัฒนา 4. วางแผนพัฒนาความรู้ด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา	1					3. แผนพัฒนาความรู้ด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา
2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ	1. ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา	20 - 21 ต.ค. 52	1. ผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. วิทยกร ผู้เชี่ยวชาญ	1. การทดสอบ 2. การสังเกต 3. การแสดงความคิดเห็น	1.แบบทดสอบประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ	1. ผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. วิทยกร ผู้เชี่ยวชาญ	1. ผู้รับการอบรมทุกคนมีคะแนนทดสอบประเมินความรู้อ่านก่อนอบรมสูงกว่าก่อนอบรม

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	<p>เป้าหมาย</p> <p>2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา</p> <p>3. ผู้เข้าอบรมสร้างสื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา</p>				<p>แบบสังเกต</p> <p>พฤติกรรมกรรมการอบรมของครู</p> <p>3. แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ</p>		<p>2. ใบความรู้</p> <p>3. ใบงาน</p> <p>4. ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา</p>

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
3. การนิเทศภายใน	1. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา	15 - 30 พ.ย. 52	1. กลุ่มผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. ผู้ให้ข้อมูล	1. ประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา 2. ประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา	1. แบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา 2. แบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา	1. กลุ่มผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. ผู้ให้ข้อมูล	- ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่กลุ่มเป้าหมายทุกคนสร้างขึ้นมา - เกณฑ์การประเมินระดับมาก ขึ้นไป

2. การปฏิบัติ (Action)

เป็นขั้นดำเนินการตามแผนพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ระหว่างวันที่ 19 – 21 กันยายน 2552 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ คือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาของครูผู้สอน การกำหนดเป้าหมาย และการวางแผนการพัฒนาคูรด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาคูรด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ระหว่างวันที่ 20 – 21 ตุลาคม 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2.3 กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาในระดับชั้นที่ตนเองสอน ระหว่างวันที่ 20 ตุลาคม - 14 พฤศจิกายน 2552 โดยเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่นักเรียนมีปัญหาด้านทักษะการอ่านมากที่สุด จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้

2.4 นิเทศภายใน ดำเนินการระหว่างวันที่ 15 – 30 พฤศจิกายน 2552 โดยผู้วิจัย และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อติดตาม และประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่กลุ่มเป้าหมายสร้างขึ้นตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อไป

3. การสังเกต (Observation)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกิจกรรมพัฒนาคูรด้านการฝึกทักษะระดับประถมศึกษาทั้งระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมและหลังการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล ดังนี้

3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

3.2 การประเมินสื่อหรือนวัตกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยที่ผู้เข้ารับการอบรมสร้างขึ้น ซึ่งได้แก่ ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้

แบบประเมินชุดฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

3.3 การนิเทศภายใน เป็นการดำเนินการติดตามสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และให้คำปรึกษา

4. การสะท้อนผล (Reflection) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในเสร็จสิ้นในวงรอบ ที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันประชุมเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการสะท้อนผล ดังนี้

4.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ แนวการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้การฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดยใช้แบบทดสอบ ประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

4.2 การนิเทศภายใน กลุ่มเป้าหมายสามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้จาก การอบรมเชิงปฏิบัติการมาประยุกต์ใช้โดยสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ โดยใช้แบบประเมินชุดฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ

4.3 ประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาครูในวงรอบที่ 1 นำข้อบกพร่องมาวางแผนเป็น แนวทางในการพัฒนาแผนการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ต่อไป

วงรอบที่ 2

1. การวางแผน (Planning) ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายนำผลสะท้อนจากการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะ การอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาในวงรอบที่ 1 มาวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาอุปสรรค แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสรุปประเด็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขปรับปรุง และ พัฒนากลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ผ่านการประเมินชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้น ซึ่งกำหนดเกณฑ์ผ่านการ ประเมินระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} = 3.51$ ขึ้นไป)

1.2 กลยุทธ์ในการพัฒนา ในวงรอบนี้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรใน สถานศึกษา 5 ขั้นตอน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2547 : 28 – 31) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาและสำรวจความต้องการการพัฒนา

ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมประชุมเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาใน วงรอบที่ 2 เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายบางส่วนไม่สามารถนำความรู้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการมา ประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้ผลการประเมินชุดฝึก

ทักษะที่สร้างขึ้นไม่ผ่านเกณฑ์ระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} = 3.51$ ขึ้นไป) ที่ตั้งไว้ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันอภิปรายอย่างหลากหลายและได้ข้อสรุปเห็นควรให้จัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาในด้านที่บกพร่องของกลุ่มเป้าหมายที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นที่ใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมาย ในวงรอบที่ 2 นี้มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ผ่านการประเมินชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นได้รับการพัฒนาโดยได้รับคำแนะนำ การช่วยเหลือจากวิทยากรและเพื่อนครูที่ผ่านการประเมินแล้ว มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นจนสามารถปรับปรุงชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 3 วางแผนพัฒนา โดยผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันกำหนดกิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนา กำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดเวลาที่จะดำเนินการพัฒนา

ขั้นที่ 4 การดำเนินการพัฒนา เป็นขั้นการลงมือปฏิบัติดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาในด้านที่บกพร่องของกลุ่มเป้าหมายที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 3 คน

1.2 กลุ่มครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน

2. กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ผ่านการประเมินชุดฝึกทักษะพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านที่สร้างขึ้นในวงรอบที่ 1 โดยได้รับคำแนะนำ และการช่วยเหลือจากวิทยากร และกลุ่มเป้าหมายด้วยกัน

ขั้นที่ 5 การประเมินผลกระบวนการพัฒนา ขั้นนี้เป็นการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศระหว่าง ผู้บริหาร และครู

1.3 แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ผู้วิจัยได้กำหนดแผนปฏิบัติการ ดังตาราง 5

ตารางที่ 5 แผนปฏิบัติการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 วงรอบที่ 2

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. การประชุมกลุ่มย่อย	1. วิเคราะห์ผลการพัฒนาครูในวงรอบที่ 1 2. กำหนดเป้าหมายของการพัฒนา 3. วางแผนปฏิบัติการพัฒนา 4. พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา	12-13 พ.ค. 52	1. ผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	1. การอภิปรายกลุ่มย่อย 2. การซักถาม 3. การแสดงความคิดเห็น	- แบบบันทึกการประชุม	1. ผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	1. แผนปฏิบัติการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา 2. ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา

กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
3. การนิเทศภายใน	1. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา	20 - 30 พ.ค. 53	1. กลุ่มผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. ผู้ให้ข้อมูล	1. ประเมินชุดฝึกทักษะการอ่าน	1. แบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่าน	1. กลุ่มผู้วิจัย 2. กลุ่มเป้าหมาย 3. ผู้ให้ข้อมูล	- ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่กลุ่มเป้าหมายคนสร้างชิ้นผ่านเกณฑ์การประเมินระดับมาก ขึ้นไป

2. การปฏิบัติ (Action)

การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในวงรอบที่ 2 ตามกลยุทธ์ที่ได้จากการร่วมประชุมวางแผนกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

2.1 ประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ใช้เวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 12 – 13 ธันวาคม 2552 โดยผู้วิจัยและวิทยากร คือ นางหยาดนภา ยูพราษณ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภูมิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา) และนางกัญญา วรรณจันทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภูมิการศึกษา ก.บ. (ภาษาไทย) ดำเนินการประชุมกลุ่มย่อยโดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายที่ไม่ผ่านการประเมินชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นนำเสนอชุดฝึกทักษะต่อที่ประชุมเป็นรายบุคคล แล้วกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกัน วิพากษ์ วิจารณ์ เกี่ยวกับชุดฝึกทักษะด้านการจัดรูปเล่ม ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านการจัดภาพประกอบ และด้านการประเมินผล

2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ไม่ผ่านการประเมินชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้น ทำการปรับปรุงชุดฝึกทักษะตามข้อเสนอแนะของวิทยากรโดยได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินชุดฝึกทักษะแล้ว

2.3 การนิเทศภายใน ดำเนินการระหว่างวันที่ 20 – 31 มีนาคม 2553 โดยผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อติดตาม และประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาที่กลุ่มเป้าหมายปรับปรุง ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนา

3. การสังเกต (Observation)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกิจกรรมพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะระดับประถมศึกษา ทั้งระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมและหลังการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลในวงรอบที่ 2 ดังนี้

3.1 การประเมินสื่อหรือนวัตกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยที่ผู้เข้ารับการอบรมสร้างขึ้น ซึ่งได้แก่ ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดยใช้แบบประเมินชุดฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

3.2 การนิเทศภายใน เป็นการดำเนินการติดตามสังเกตการณ์ปฏิบัติการระหว่างกรอบเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และให้คำปรึกษา

4. การสะท้อนผล (Reflection)

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมการประชุมกลุ่มย่อย และการนิเทศภายใน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยช่วยกันระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แล้วนำมาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการพัฒนาที่สะท้อนผลการดำเนินงานว่าประสบผลสำเร็จ หรือปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง แล้วสรุปผลการดำเนินงานว่ามีกิจกรรมใดบ้างบรรลุเป้าหมายของการพัฒนา เพื่อนำไปปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาครูที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ใช้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ
3. แบบประเมินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ
4. แบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินคุณภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยที่กลุ่มเป้าหมายสร้างขึ้น ในการนิเทศภายใน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบทดสอบประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในข้อทดสอบ

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบทดสอบตามแนวคิดของ สมนึก ภัททิยธนี. (2546 : 31 -35)

1.3 สร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อเลือกใช้จริง จำนวน 20 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา ได้แก่ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านและกิจกรรมการสอนทักษะการอ่าน และการสร้างและพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา

1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้กับ ข้อคำถาม ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมข้อคำถามที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจความเหมาะสมสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้ค่า IOC คำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 218 -220) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับข้อทดสอบ

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์สอดคล้องกับข้อทดสอบ

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์ไม่สอดคล้องกับข้อทดสอบ

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1.5.1 นางทองคำ บรรณศิริ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนบ้านหนองโพด อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาสาระคำถาม

1.5.2 นางกัญญา วรรณขันธุ์ วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา

1.5.3 นายเทวิน ปรายชอก วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงน้อย อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้องด้าน โครงสร้างการบริหารจัดการ

1.5.4 นายวีระชัย โสภากุฎิกการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
ตรวจสอบความถูกต้องด้านกรอบแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาคู

1.5.5 นางหยาดนภา ยุพรายภูรี คุฎิกการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลและ

ประเมินผลการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม อำเภอเมือง สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบความถูกต้องเครื่องมือการวิจัย

1.6 นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ
คำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของข้อทดสอบ โดยพิจารณาข้อทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 –
1.00 เป็นข้อทดสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด.
2549 : 90 - 91) ซึ่งข้อทดสอบที่คัดเลือกใช้จริง จำนวน 20 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00

1.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาคูด้านการ
ฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคูด้านการ
ฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสังเกต

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสังเกต ตามแนวคิดของ
บุญธรรม กิจปริดาภิรัฐพร (2534 : 39 – 52) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 38 - 40)

2.3 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนา
คูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ระดับการปฏิบัติมาก ให้ 4 คะแนน

ระดับการปฏิบัติปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ระดับการปฏิบัติน้อย ให้ 2 คะแนน

ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ย โดยอาศัยจุดกึ่งกลางของคะแนน
(Midpoint) ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติในระดับมาก
 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติในระดับน้อย
 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

2.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะให้ปรับข้อความรายการสังเกตแต่ละข้อให้กะทัดรัด ครอบคลุม และได้ใจความสำคัญเพื่อไม่ทำให้ผู้ตอบแบบสังเกตเกิดความสับสนและเบื่อหน่าย

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องของข้อความในแต่ละข้อกับองค์ประกอบของการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้ระบุวัตถุประสงค์และความหมายของการปฏิบัติทั้ง 5 ระดับ อย่างชัดเจนในคำชี้แจงของแบบสังเกต

2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดพิมพ์แบบสังเกตเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. แบบประเมินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินตามแนวคิดของชวลิต ชูกำแหง. (2550 : 131-147)

3.2 ศึกษาหลักสูตร คู่มือการวัดผลประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.3 สร้างแบบประเมินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการตามขอบข่ายเนื้อหาการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้ 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อย ให้ 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ย โดยอาศัยจุดกึ่งกลางของคะแนน (Midpoint) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องระหว่างข้อความกับองค์ประกอบของการพัฒนาครูด้านการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมรายการประเมินด้านการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน การปฏิบัติกิจกรรม และการมีปฏิสัมพันธ์โดยเน้นการสร้างผลงานเป็นทีม

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้ระบุวัตถุประสงค์และความหมายของการปฏิบัติทั้ง 5 ระดับ อย่างชัดเจนในคำชี้แจงของแบบประเมิน

3.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. แบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินสื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา ตามแนวคิดของ ชวลิต ชูกำแพง (2550 : 131-147)

4.2 ศึกษาหลักสูตร คู่มือการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.3 สร้างแบบประเมินชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยระดับประถมศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ ครอบคลุมรายการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดรูปแบบ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา และด้านการประเมินผล จำนวน 15 ข้อ

4.4 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาการประเมินในแต่ละด้านกับ

ข้อความ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะควรเพิ่มเติมรายการประเมินด้านการจัดภาพประกอบ เพราะองค์ประกอบนี้มีความสำคัญ จะทำให้แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเป็นสื่อที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน ในระดับประถมศึกษา เช่น ขนาดของภาพเหมาะสม ภาพตัวละครเหมาะสมกับบทบาทและเนื้อหา ภาพประกอบชัดเจนดูแล้วเข้าใจง่าย

4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้ลดข้อความให้มีจำนวนใกล้เคียงกันในรายการประเมินแต่ละด้าน

4.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม แล้วจัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เริ่มดำเนินการระหว่างวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 ถึง วันที่ 30 พฤษภาคม 2553 โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติกิจกรรมตามกลยุทธ์ ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน แล้วดำเนินการเก็บข้อมูลจาก การสังเกต การทดสอบ การประเมิน โดยใช้แบบสังเกต แบบทดสอบ และแบบประเมิน

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลที่รวบรวมได้ด้วยเทคนิคการทดสอบ การสังเกต การบันทึก และการประเมิน มาจัดหมวดหมู่ตามกรอบการวิจัย
2. ศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจข้อมูลในแต่ละประเด็น
3. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลภายในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปโดยใช้เทคนิคตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ (Triangulation Technique)
4. วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งนำไปสู่การสรุปผลการวิจัย และแสดงแนวทางหรือรูปแบบการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนหรือข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ มาคำนวณ โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การหาคุณภาพของแบบทดสอบประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้วยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 96)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก กัททิษฐี. 2546 : 237)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.2 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี.

2546 : 250)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY